

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/37/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122473427
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:6122473427.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, zastúpený: KOVAL & spol., advokátska kancelária, so sídlom Komenského 3, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 648 892, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, XXX XX C., o zaplatenie 168,70 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Konanie zastavuje v časti o zaplatenie sumy 28,88 eur, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4,99 eur od 19.03.2020 až do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4,99 eur od 21.04.2020 až do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 18,90 eur od 19.05.2020 až do zaplatenia.

Súd zaväzuje žalovaného uhradiť žalobcovi sumu 95,12 eur s 5 % úrokom z omeškania zo sumy 15,00 eur od 19.03.2020 do zaplatenia, s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 15,00 eur od 21.04.2020 až do zaplatenia, s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 20,60 eur od 19.05.2020 až do zaplatenia, s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 15,00 eur od 19.06.2020 až do zaplatenia, s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 15,00 eur od 21.07.2020 až do zaplatenia, s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 14,52 eur od 19.08.2020 až do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobu žalobcu čo do zvyšku zamieťa.

Žalobcovi priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 13 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

14

1. Žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 19.11.2022 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného na zaplatenie istiny 124,00 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 19,99 eur od 19.03.2020 do zaplatenia, s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 19,99 eur od 21.04.2020 do zaplatenia, s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 39,50 eur od 19.05.2020 do zaplatenia, s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 15,00 eur od 19.06.2020 do zaplatenia, s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 15,00 eur

od 21.07.2020 do zaplataenia, s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 14,52 eur od 19.08.2020 do zaplataenia, zmluvnej pokuty 44,70 eur ako aj náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že žalobca nadobudol pohľadávku uplatňovanú v tomto konaní od pôvodného veriteľa - obchodnej spoločnosti Slovak Telekom, a.s., IČO: 35 703 469, a to na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 08.07.2022. Uvedenú skutočnosť zároveň Slovak Telekom oznámil v súlade s § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka žalovanému. Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá Zmluva v znení Dodatku (v prípade ak bol uzavretý). Na základe tejto Zmluvy bol žalovanému aktivovaný program služieb. Uzavretím Zmluvy sa žalovaný zaviazal, že bude riadne a včas platiť cenu služieb podľa zvoleného programu služieb a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so Zmluvou, Všeobecnými podmienkami, platným Cenníkom a dodatkami. Právny predchodca žalobcu podľa uzavretej zmluvy poskytoval žalovanému služby, ktoré vyúčtoval nasledovanými faktúrami: faktúrou zo dňa 01.03.2020 uvedená pod VS 8254713232 vo výške 19,99 eur s lehotou splatnosti 18.03.2020, faktúrou zo dňa 01.04.2020 uvedená pod VS 8256983705 vo výške 19,99 eur s lehotou splatnosti 20.04.2020, faktúrou zo dňa 01.05.2020 uvedená pod VS 8259260462 vo výške 39,50 eur s lehotou splatnosti 18.05.2020, faktúrou zo dňa 01.06.2020 uvedená pod VS 8261644810 vo výške 15,00 eur s lehotou splatnosti 18.06.2020, faktúrou zo dňa 01.07.2020 uvedená pod VS 8263533668 vo výške 15,00 eur s lehotou splatnosti 20.07.2020, faktúrou zo dňa 01.08.2020 uvedená pod VS 8265405254 vo výške 14,52 eur s lehotou splatnosti 18.08.2020. Žalovaný si neplnil svoje zmluvne dohodnuté záväzky tým, že neuhradil právnemu predchodcovi žalobcu vystavené faktúry, pričom právny predchodca žalobcu ho upomienkami opakovane vyzval k úhrade dlžných faktúr. K úhrade faktúr zo strany žalovaného nedošlo. Žalobcovi vznikla voči žalovanému nezaplatením faktúr pohľadávka, ktorú žalovaný napriek upomienkam ku dňu podania žaloby neuhradil. Žalovaný je s úhradou faktúr v omeškani. Žalobca si preto uplatnil zákonný úrok z omeškania z dlžnej sumy, a to odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti vystavených faktúr. Žalobca si uplatnil aj zmluvnú pokutu, ktorá je vypočítaná nasledovne: Zmluvná pokuta (ZP) = základ ZP (počet dní uplynutých z doby viazanosti/celkový počet dní viazanosti x základ ZP). Žalobca uviedol, že uplatňovaný nárok na úhradu zmluvnej pokuty je dohodnutý v súlade s § 544 Občianskeho zákonníka v písomnej forme, jasne a zrozumiteľne, pri splnení všetkých formálnych podmienok vyžadujúcich zákonom, je dohodnutý spôsob, akým bude určená jej výška v prípade, ak by došlo k porušeniu zmluvy. Má za to, že sa nejedná o zakázané zabezpečenie záväzku. Vo vzťahu k spotrebiteľovi nejestvuje žiadna povinnosť predajcu, či poskytovateľa služieb zdržať sa používania zabezpečenia záväzku zmluvnou pokutou pre prípad porušenia povinnosti. Žalobou uplatnená zmluvná pokuta podľa názoru žalobcu nie je neprimerane vysoká vo vzťahu k nárokom z predmetného záväzku, splnenie ktorých bolo zmluvnou pokutou zabezpečené, nakoľko maximálna výška dohodnutej zmluvnej pokuty zodpovedá zľave na poskytnuté služby resp. poskytnuté elektronické zariadenie. Rozsah sankcie zmluvnej pokuty bol dohodnutý jej pomerným denným znižovaním s poukazom na rozsah nesplnených záväzkov a povinností žalovaného v prípade nedodržania záväzku, riadnych úhrad cien a nedodržania záväzku zotrvania v zmluvnom vzťahu po dobu viazanosti. Zmluvná pokuta v danom prípade zodpovedala výhode poskytnutej zľavy, preto podľa názoru žalobcu nemožno konštatovať, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskom záväzkovom vzťahu podľa § 53 ods. 4 písm. k), resp. písm. s) Občianskeho zákonníka.

2. Žalovaný sa k žalobe žalobcu nevyjadril, vo vyjadrení doručenom súdu 7.8.2023 súhlasil s rozhodnutím vo veci v jeho neprítomnosti.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to, faktúrou č. 8256983705, faktúrou č. 8259260462, faktúrou č. 8261644810, faktúrou č. 8265405254, faktúrou č. 8263533668, faktúrou č. 8278393316, faktúrou č. 8254713232, odstúpením od zmluvy z 19.03.2021, oznámením o postúpení pohľadávky podľa § 524 Občianskeho zákonníka z 18.07.2022, výzvou na zaplataenie z 24.10.2022, upomienkou z 31.12.2019, upomienkou z 28.02.2020, upomienkou z 31.03.2020, Zmluvou o poskytovaní verejných služieb z 24.04.2019, identifikačnými údajmi účastníka, žiadosťou o prenos čísla v mobilnej verejnej sieti, zmluvou o postúpení pohľadávok z 28.06.2022, vyjadrením žalobcu z 19.04.2023, vyjadrením žalobcu z 05.05.2023 s prílohou a to zmluvou o postúpení pohľadávok z 28.06.2022 a prílohou č. 1 k zmluve, vyjadrením žalobcu z 29.05.2023, vyjadrením žalobcu z 15.08.2023 a vyjadrením žalovaného z 07.08.2023 a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledujúci stav:

4. Z oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 18.07.2022 adresovaného žalovanému je zrejmé, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s., postúpila pohľadávky voči žalovanému vyúčtované okrem iných

aj vo faktúrach č. 8254713232, č. 8256983705, č. 8259260462, č. 8261644810, č. 8263533668, č. 8265405254, č. 8278393316 v celkovej sume 168,70 eur spolu s príslušenstvom. Pohľadávky so všetkými právami prešli na žalobcu k 08.07.2022. Postúpenie pohľadávok sa uskutočnilo na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej medzi spoločnosťami Slovak Telekom, a.s. a žalobcom dňa 28.06.2022. Z prílohy č.1 k tejto zmluve je zrejmé, že mimo iných pohľadávok boli na žalobcu postúpené aj pohľadávky voči žalovanému vyplývajúce z predložených faktúr, uplatnené žalobcom v tomto konaní (Príloha č. 1, ref. č. 3075916202). Tým je preukázaná aktívna legitimácia žalobcu v tomto konaní.

5. Zo Zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 24.04.2019 uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným ako fyzickou osobou vyplýva, že žalobca a žalovaný uzatvorili Zmluvu o poskytovaní verejných služieb, predmetom ktorej bola služba Mobilný Hlas DOBA VIAZANOSTI: 24 mesiacov, s programom služieb ÁNO M, základ zmluvnej pokuty - počiatková suma, ktorá bude klesať bola dojednaná v sume 120,00 eur. Podľa bodu 1 zmluvy písm. a) predmetom zmluvy je záväzok podniku aktivovať a poskytovať program Služieb uvedený v tabuľke č. 1 tejto Zmluvy, a to vo vzťahu k SIM karte uvedenej v tabuľke s názvom "SIM karta a koncové zariadenie", resp. k inej SIM karte, ktorá ju bude v budúcnosti nahrádzať (ďalej len "SIM karta") s tým, že účastník je povinný zaplatiť aktivačný poplatok za aktiváciu SIM karty uvedený v tabuľke č. 1 tejto zmluvy. Podľa bodu 1 zmluvy písm. c) záväzok účastníka (i) riadne a včas platiť cenu za zriadenie a poskytovanie Služieb Podniku podľa zvoleného programu Služieb, ktoré sú uvedené v Cenníku pre poskytovanie služieb Podniku (ďalej len, „Cenník“), platnému ku dnu podpisu tejto Zmluvy a (ii) dodržiavať svoje povinnosti v súlade s touto Zmluvou, Cenníkom, Osobitnými podmienkami pre poskytovanie zvoleného programu Služieb (ďalej len „Osobitné podmienky“), ak boli pre zvolený program Služieb vydané a Všeobecnými podmienkami pre poskytovanie verejných služieb (ďalej len „Všeobecné podmienky“), s ktorými sa mal účastník možnosť oboznámiť pred podpisom tejto Zmluvy na internetovej stránke Podniku www.telekom.sk alebo na predajných miestach Podniku. Podľa bodu 5 zmluvy – Zmluvná pokuta, sa účastníci dohodli, že porušením záväzku viazanosti vznikne Podniku voči Účastníkovi právo na zaplatenie vyúčtovanej zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta okrem sankčnej a prevenčnej funkcie predstavuje aj paušalizovanú náhradu škody spôsobenej Podniku v dôsledku porušenia záväzku viazanosti Účastníkom. Paušalizovaná náhrada škody podľa predchádzajúcej vety pozostáva z celkovej sumy zľavy (i) zo štandardných poplatkov za Služby (vrátane doplnkových služieb) a/alebo (ii) z neakciovej ceny KZ poskytnutej účastníkovi na základe tejto Zmluvy, ako benefitu za prevzatie záväzku viazanosti. Celková suma zľavy poskytnutej Účastníkovi za prevzatie záväzku viazanosti na základe tejto zmluvy je uvedená v tabuľke č. 1. Vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty bude vypočítaná ku dňu porušenia záväzku viazanosti podľa uvedeného vzorca, ktorý vyjadruje denné klesanie zo Základu zmluvnej pokuty počas plynutia doby viazanosti až do dňa porušenia záväzku viazanosti podľa tejto zmluvy.
$$\text{Vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty} = \text{Základ zmluvnej pokuty} / \text{celkový počet dní doby viazanosti} \times \text{počet dní zostávajúcich do konca doby viazanosti}$$
 Zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej na faktúre, ktorou je Účastníkovi vyúčtovaná. Uhradením zmluvnej pokuty zaniká záväzok viazanosti. Uhradením zmluvnej pokuty nie je dotknutý nárok Podniku na náhradu škody presahujúcej výšku uhradenej zmluvnej pokuty.

6. Odstúpením od zmluvy zo dňa 19.03.2021 právny predchodca žalobcu žalovanému oznámil, že ku dňu 29.03.2021 odstupuje od Zmluvy o poskytovaní verejných služieb z dôvodu nezaplatenia ceny za poskytnuté služby ani do 45 dní po dni splatnosti, a to faktúry zo dňa 01.03.2020 uvedenej pod VS 8254713232 vo výške 19,99 eur s lehotou splatnosti 18.03.2020, faktúry zo dňa 01.04.2020 uvedenej pod VS 8256983705 vo výške 19,99 eur s lehotou splatnosti 20.04.2020, faktúry zo dňa 01.05.2020 uvedenej pod VS 8259260462 vo výške 39,50 eur s lehotou splatnosti 18.05.2020, faktúry zo dňa 01.06.2020 uvedenej pod VS 8261644810 vo výške 15,00 eur s lehotou splatnosti 18.06.2020, faktúry zo dňa 01.07.2020 uvedenej pod VS 8263533668 vo výške 15,00 eur s lehotou splatnosti 20.07.2020, faktúry zo dňa 01.08.2020 uvedenej pod VS 8265405254 vo výške 14,52 eur s lehotou splatnosti 18.08.2020, faktúry zo dňa 01.03.2021 uvedenej pod VS 8278393316 vo výške 44,70 eur s lehotou splatnosti 18.03.2021. V zmysle Odstúpenia od zmluvy záväzok žalovaného k uvedenému dňu predstavoval 168,70 eur.

7. Výzvou na zaplatenie – predžalobnou výzvou zo dňa 24.10.2022 žalobca prostredníctvom právneho zástupcu vyzval žalovaného na úhradu pohľadávky zo zmluvy č. 3075916202 v sume 182,40 eur v lehote 5 kalendárnych dní odo dňa jej doručenia.

8. Právny predchodca žalobcu vystavil žalovanému faktúry dňa 01.03.2020 pod VS 8254713232 na sumu 19,99 eur s lehotou splatnosti 18.03.2020, dňa 01.04.2020 pod VS 8256983705 na sumu 19,99 eur s lehotou splatnosti 20.04.2020, dňa 01.05.2020 pod VS 8259260462 na sumu 39,50eur s lehotou splatnosti 18.05.2020, dňa 01.06.2020 pod VS 8261644810 na sumu 15,00 eur s lehotou splatnosti 18.06.2020, dňa 01.07.2020 pod VS 8263533668 na sumu 15,00 eur s lehotou splatnosti 20.07.2020, dňa 01.08.2020 pod VS 8265405254 na sumu 14,52 eur s lehotou splatnosti 18.08.2020, dňa 01.03.2021 pod VS 8278393316 na sumu 44,70 eur s lehotou splatnosti 18.03.2021.

9. V písomnom vyjadrení zo dňa 05.05.2023 žalobca súdu oznámil, že berie žalobu čiastočne späť, a to v časti istiny vo výške 28,88 eur s príslušenstvom, t.j. v časti nároku na zaplatenie poplatkov za náklady vymáhania - upomienka (2 x 4,99 eur) a náklady skorého vymáhania 18,90 eur. Žalobca uviedol, že predkladá Zmluvu o postúpení pohľadávok spolu s prílohou, kde je žalovaný označený pod ref. č. 3075916202. Nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 44,70 eur označenej vo fa č. 8278393316 ako Zmluvná pokuta XXXXXXXXXX* si žalobca uplatňuje v zmysle Zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 24.04.2019, kde sa zmluvné strany dohodli v bode 4 a 5 na záväzku viazanosti a zmluvnej pokute v prípade porušenia záväzku viazanosti žalovaným. Zmluvné strany sa dohodli v Tabuľke č. 1 tejto zmluvy na záväzku viazanosti v trvaní 24 mesiacov. Pre prípad porušenia tohto záväzku si zmluvné strany dohodli zmluvnú pokutu, ktorá mala degresívny charakter a klesala v závislosti od plynutia doby viazanosti. Základ doby viazanosti bol Tabuľke č.1 zmluvy dohodnutý vo výške 120,00 eur. Z dôvodu porušenia záväzku viazanosti žalovaným bolo pristúpené k výpočtu zmluvnej pokuty podľa dohodnutého vzorca: $\text{Vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty} = (\text{základ zmluvnej pokuty/celkový počet dní doby viazanosti}) \times \text{počet dní zostávajúcich do konca doby viazanosti nasledovne: } 44,70 = (120/730) \times 272$. Uvedený vzorec vyjadruje denné klesanie zo základu pre výpočet zmluvnej pokuty počas plynutia doby viazanosti až do dňa ukončenia zmluvy alebo prerušenia poskytovania služieb v dôsledku porušenia záväzku viazanosti. Uplatňovaný nárok na úhradu zmluvnej pokuty je dohodnutý v písomnej forme, jasne a zrozumiteľne, pri splnení všetkých formálnych podmienok vyžadujúcich zákonom. Uviedol, že sa nejedná o zakázané zabezpečenie záväzku. Maximálna výška dohodnutej zmluvnej pokuty zodpovedá zľave na elektronické zariadenie alebo služby poskytnutej žalovanému, ktoré boli úplne, jasne a zrozumiteľne v zmluve opísané a vysvetlené. Rozsah sankcie zmluvnej pokuty bol dohodnutý pomerným znížením zmluvnej pokuty s poukazom na rozsah nesplnených záväzkov a povinností v prípade nedodržania záväzku, riadnych úhrad cien a nedodržania záväzku zotrvania v zmluvnom vzťahu po dobu viazanosti. Uviedol, že zmluvná pokuta zodpovedala výhode poskytnutej zľavy, a preto nemožno konštatovať, že sa jedná o neprijateľné zmluvné podmienky z dôvodu neprimeranosti vysokej zmluvnej pokuty. Žalobca sa tak po čiastočnom späťvzati domáha zaplatenia sumy vo výške 95,12 eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy: 15,00 eur od 19.03.2020 do zaplatenia, 15,00 eur od 21.04.2020 do zaplatenia, 20,60 eur od 19.05.2020 do zaplatenia, 15,00 eur od 19.06.2020 do zaplatenia, 15,00 eur od 21.07.2020 do zaplatenia, 14,52 eur od 19.08.2020 do zaplatenia a zmluvnej pokuty vo výške 44,74 eur. Žalobca sa zároveň domáhal priznania nároku na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

10. V zmysle § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách účinného v čase uzavretia zmluvy, zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

11. Podľa § 44 ods. 11 písm. b) zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách, podnik môže odstúpiť od zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

12. Podľa § 44 ods. 15 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách, odstúpením od zmluvy o poskytovaní verejných služieb zmluva zaniká, keď v súlade s týmto zákonom prejav vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy je doručený druhej strane, ak nie je v odstúpení uvedený neskorší deň; po tejto dobe nemožno účinky odstúpenia od zmluvy odvolať alebo meniť bez súhlasu druhej strany.

13. V zmysle § 52 ods. 1, ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

14. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

15. Ako vyplýva z § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

16. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

17. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší (§ 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka).

18. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

19. Ako vyplýva z § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

20. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom § 3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

21. Ako vyplýva z § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

22. V zmysle § 526 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

23. Podľa § 145 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

24. Súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie. (§ 146 ods. 1 CSP).

25. Podaním doručeným súdu dňa 05.05.2023 žalobca vzal žalobu čiastočne späť v časti istiny vo výške 28,88 eur s príslušenstvom, a to v časti nároku na zaplatenie poplatkov za náklady vymáhania – 2 x upomienka vo výške 4,99 eur a náklady skorého vymáhania vo výške 18,90 eur, a to pred prvým pojednávaním vo veci, súd preto v časti o zaplatenie sumy 28,88 eur s príslušenstvom konanie zastavil.

26. Právny predchodca žalobcu a žalovaný uzatvorili dňa 24.04.2019 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb, predmetom ktorej bol program služieb ÁNO M s viazanosťou 24 mesiacov a základom zmluvnej pokuty – počiatočnou sumou 120,00 eur.

27. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou zmluvou, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

28. V zmysle článku 3 smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

29. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

30. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmé aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

31. Pohľadávka z predmetného zmluvného vzťahu medzi stranami sporu bola postúpená zmluvou o postúpení na žalobcu, čo preukazuje predložená Zmluva o postúpení pohľadávky z 28.06.2022 uzavretá medzi pôvodným veriteľom Slovak Telekom, a.s. a žalobcom, prílohu ktorej tvorí zoznam postupovaných pohľadávok s označením žalovaného menom a priezviskom, rodným číslom a trvalým

bydliskom a identifikáciou pohľadávok číslom faktúry a dlžnou sumou. Súd je toho názoru, že je daná aktívna legitimácia žalobcu v tomto konaní.

32. Vychádzajúc z dôkazov, predložených zo strany žalobcu, súd má dostatočne preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená Zmluva o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytoval žalovanému služby a žalovaný bol povinný platiť cenu za poskytnuté služby.

33. Predmetnou zmluvou sa právny predchodca žalobcu zaviazal poskytovať služby na základe programu uvedeného v zmluve.

34. Z priložených faktúr vzťahujúcich sa k zmluve je preukázané, že žalovaný si neplnil svoju základnú povinnosť zo zmlúv, a to riadne a včas platiť cenu poskytovaných služieb titulom mesačných poplatkov, hlasových a nehlasových služieb. Čo sa týka nároku pozostávajúceho zo súm za služby reálne poskytnuté právnym predchodcom žalobcu v sume 95,12 eur má súd za to, že nárok žalobcu bol v uvedenom rozsahu dôvodný.

35. Za dôvodný súd považuje nárok žalobcu na sumu 15,00 eur uplatnený na základe faktúry č. 8254713232, na sumu 15,00 eur uplatnený na základe faktúry č. 8256983705, na sumu 20,60 eur uplatnený na základe faktúry č. 8259260462, na sumu 15,00 eur uplatnený na základe faktúry č. 8261644810, na sumu 15,00 eur uplatnený na základe faktúry č. 8263533668, na sumu 14,52 eur uplatnený na základe faktúry č. 8265405254.

36. Jedná sa o nárok pozostávajúci zo súm za služby reálne poskytnuté právnym predchodcom žalobcu žalovanému. Jednalo sa o mesačné poplatky za službu Mobilný Hlas, a to volania do mobilných sietí. Išlo o služby mobilnej siete na základe programu služieb ÁNO M.

37. Keďže žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dňom nasledujúcim po dni, ktorý bol vo faktúre označený ako deň splatnosti, dostal do omeškania, zaviazal ho súd aj na zaplatenie úroku z omeškania v súlade s príslušným ustanovením Občianskeho zákonníka v spojení s citovanými ustanoveniami nariadenia vlády č. 87/1995, a to vo výške 5 % ročne zo sumy 15,00 eur od 19.03.2020 do zaplatenia, 5 % ročne zo sumy 15,00 eur od 21.04.2020 do zaplatenia, 5 % ročne zo sumy 20,60 eur od 19.05.2020 do zaplatenia, 5 % ročne zo sumy 15,00 eur od 19.06.2020 do zaplatenia, 5 % ročne zo sumy 15,00 eur od 21.07.2020 do zaplatenia, 5 % ročne zo sumy 14,52 eur od 19.08.2020 do zaplatenia. Žalobcom požadované úroky z omeškania neprevyšovali úroky z omeškania stanovené zákonom.

38. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky bola v období od 19.03.2020 do 19.08.2020 výške 0,00 % p.a. a výška úrokov z omeškania tak bola o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, teda vo výške 5 % ročne.

39. Na základe vyššie uvedeného je súd toho názoru, že nárok žalobcu na zaplatenie úroku z omeškania z ceny za poskytnuté služby spolu v sume 95,12 eur, tak ako tento nárok vyplýva z vyššie uvedených faktúr, je opodstatnený a žalobe žalobcu v tejto časti vyhovel.

40. Čo sa týka nároku pozostávajúceho zo zmluvnej pokuty v sume 44,70 eur uplatnenú žalobcom, tento súd nepovažuje za dôvodný.

41. Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

42. Zmluvné strany sa dohodli v Tabuľke č. 1 Zmluvy o poskytovaní verejných služieb na záväzku viazanosti v trvaní 24 mesiacov. Pre prípad porušenia tohto záväzku si zmluvné strany dohodli zmluvnú pokutu, ktorá mala regresívny charakter a klesala v závislosti od plynutia doby viazanosti. Základ zmluvnej pokuty bol v Tabuľke č. 1 uvedený vo výške 120,00 eur. Z dôvodu porušenia záväzku viazanosti žalovaným bolo pristúpené k výpočtu zmluvnej pokuty podľa dohodnutého vzorca Vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty = (základ zmluvnej pokuty/celkový počet dní doby viazanosti) x počet dní zostávajúcich do konca doby viazanosti: 44,70 eur = (120 / 730 x 272).

43. Zmluvná pokuta je dojednaná v bode 5 Zmluvy a ustanovenia o zmluvnej pokute tvorili predtlač k zmluve bez možnosti voľby jej prijatia alebo odmietnutia. Zmluvná pokuta je zmluvou určená peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi alebo veriteľ dlžníkovi, ak dôjde k porušeniu povinností, ktoré na seba zmluvou prevzali, a to aj v prípade, ak porušením zmluvných povinností nevznikne druhej strane škoda. Jej funkcia spočíva v hrozbe zaplatiť určitú dohodnutú sumu, keď povinný svoj záväzok nesplní riadne a včas. Úlohou zmluvnej pokuty je viesť k splneniu povinností zo strany účastníkov. Zmluvnú pokutu možno dohodnúť pre prípad, že k splneniu záväzku dohodnutého v zmluve nedôjde vôbec alebo iba čiastočne, prípadne ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti. Keďže záväzok z dohody o zmluvnej pokute je akcesorickým záväzkom, jeho existencia a dôsledky sa viažu na hlavný záväzok. Za predpokladu, že ku vzniku hlavného záväzku nedôjde, nemôžu nastať účinky záväzku akcesorického. Vzhľadom na charakter dojednania a jeho začlenená v texte právneho úkonu – Zmluvy o poskytovaní verejných služieb, nemôžu byť žiadne pochybnosti, že zmluvná pokuta nebola dojednaná individuálne. O takéto individuálne ustanovenie by sa jednalo vtedy, keď by práve takáto časť dohody bola výsledkom dojednania zmluvných strán. O individuálnom dojednaní však nemožno hovoriť v prípade, keď si zákazník zvolí určitú formu záväzku (jednu z ponúkaných možností), avšak musí prijať celý súbor opatrení a dojednaní ustanovených v zmluve, minimálne ich nemôže vylúčiť. V tomto kontexte je zrejmé, že takáto domnelá voľba je len iluzórna a zároveň vytvárajúca „efekt bludiska ďalších záväzkov“. Žalobca nepreukázal opak v zmysle § 53 ods. 3 OZ, teda platí prezumpcia predpokladaná zákonom, že sa nejedná o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku. Súd považuje za nepochybné, že žalobca právo na zmluvnú pokutu odvíja od ustanovenia § 544 - § 545a OZ a od spotrebiteľskej zmluvy, ktorá ako typová zmluva je uzatváraná vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy, a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. V žiadnom prípade teda nemožno tvrdiť, že sa jedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 OZ). Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách. Zmluvná pokuta, ktorá nebola individuálne dojednaná, lebo sa jedná o štandardnú typovú zmluvu, a ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je v rozpore s ochranou práv spotrebiteľa, ako aj v rozpore s Chartou základných práv Európskej únie (čl. 98), podľa ktorého v záujme naplnenia jedného zo základných práv Európskej únie politiky štátov je zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa, a preto je potrebné využiť všetky efektívne prostriedky ochrany spotrebiteľa, aby sa zvyšovala dôvera spotrebiteľov v trh, aby neprimerané postupy spotrebiteľov na trhu nezaťažovali. Žalobca ako osoba podnikajúca na trhu elektronických komunikácií má odbornú prevahu nad spotrebiteľmi, ktorým svoje služby poskytuje, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k spotrebiteľom sa bude správať s náležitou odbornou starostlivosťou. Dojednaná zmluvná pokuta je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V zmysle ust. § 53 ods. 5 OZ je neplatná. Z neplatnej zmluvnej podmienky tak nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť. Pre posúdenie dojednania zmluvnej pokuty ako zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve z hľadiska jej neprijateľnosti nie je podstatné, či reálne dôjde k porušeniu povinnosti.

44. Vzhľadom na množstvo odlišných rozhodnutí iných okresných a krajských súdov, ako aj na predchádzajúcu prax tunajšieho súdu, súd považoval za nevyhnutné, aby zaujal stanovisko k aktuálnej rozhodovacej činnosti súdov a vysporiadal sa s otázkou prijateľnosti alebo neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ktorou došlo k dohode o regresívnej zmluvnej pokute.

45. Súd sa v danom prípade po vyhodnotení aplikačnej praxe Krajského súdu v Prešove priklonil k výkladu sledujúcemu záujem spotrebiteľa aj s poukazom na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

46. Pri výbere ustálenej rozhodovacej praxe sa tak súd priklonil k tej, ktorá uprednostňuje výklad sledujúci záujem spotrebiteľa, teda výklad pre spotrebiteľa jednoznačne výhodnejší, nakoľko princíp ochrany práv spotrebiteľa patrí podľa ustálenej praxe medzi jeden z najdôležitejších princípov právneho poriadku. V súvislosti s významnosťou tohto princípu súd poukazuje na názor vyslovený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Cdo 1/2012, podľa ktorého „princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností) ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa.“

47. Predmetná zmluvná pokuta bola vyhlásená za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti napríklad aj rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 6Csp/59/2018 zo dňa 28.9.2018. Rovnako z titulu tejto podmienky nebolo dodávateľovi priznané plnenie a žaloba bola v tejto časti zamietnutá napr. rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 5CSp/66/2016 zo dňa 30.3.2017, rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 6Csp/133/2017 zo dňa 30.8.2018 či rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová ves č.k. sp/469/2017 zo dňa 22.3.2018.

48. Podľa § 53a ods. 1 OZ, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

49. V danej veci je významné rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 22Co/45/2018 zo dňa 17.5.2018, ktoré v bode 21 a 22 judikovalo neprijateľnosť zmluvnej pokuty aj pre paušálne dojednanie zmluvnej pokuty umožňujúce zníženie výšky zmluvnej pokuty, ktoré vôbec nezohľadňuje intenzitu a význam toho ktorého porušenia povinnosti, ani výšku dlhu spotrebiteľa vzniknutého porušením záväzku, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje pri akomkoľvek i menej významnom porušení povinnosti uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu. Súd poukazuje na konštantnú aplikačnú prax Krajského súdu v Prešove, najmä na rozsudok sp. zn. 7Co/36/2015 z 27.04.2015, sp.zn. 20Co/205/2015 zo dňa 28.04.2016. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 6Co/103/2015-62 zo dňa 26.1.2016 bolo konštatované, že rešpektovanie zákonného zákazu používania neprijateľných zmluvných podmienok sa vzťahuje aj na súdne konania, v ktorých si dodávateľa v čase ich vyhlásenia už uplatňujú plnenia z nich.

50. Žalovaný v danom prípade tým, že nezaplatil 95,12 eur za poskytnuté služby, mal zaplatiť sumu 44,70 eur ako zmluvnú pokutu, teda takmer 47 % neuhradenej ceny za poskytnuté služby, čo je neakceptovateľné a je typickým príkladom neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Zároveň samotná výška zmluvnej pokuty (jej základ v sume 120,00 eur) neobstojí ani pri výške pravidelnej mesačnej úhrady za služby pohybujúcej sa na úrovni 15,00 eur.

51. Absenciou spravodlivej úpravy sa stávajú ustanovenia zmluvy, ktoré porušujú práva spotrebiteľa alebo nereflektujú na poctivý vzťah zákazník - predajca, neprijateľnými, a teda aj neplatnými. Súd zdôrazňuje, že nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty a uznáva účelnosť, pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú dohodu o zmluvnej pokute, ktorá obostojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nespĺnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Ak je zmluvná podmienka neprijateľná voči určitému počtu spotrebiteľov, musí sa absolútna neplatnosť zmluvnej podmienky vzťahovať na všetkých účastníkov právneho úkonu, v ktorom je takáto neplatná zmluvná podmienka použitá. Vzhľadom k tomu, že zmluvná pokuta je dojednaná ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy, na ktoré sa vzťahuje okrem iných predpisov i osobitná úprava v Občianskom zákonníku, a to v § 52 a nasl. ustanovení OZ a neprimerane vysoká zmluvná pokuta nereflektujúca na charakter, rozsah a závažnosť porušenej povinnosti je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou takéhoto dojednania ako neprijateľná zmluvná podmienka v spotrebiteľských zmluvách, preto nie je možné využiť tzv. moderačné právo upravené v § 545a OZ. Neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto nemožno znižovať - moderovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu. Moderačné právo je možné používať výnimočne len pri mimoriadne tvrdom a neadekvátnom dopade zmluvnej pokuty, výhradne však len pri platných úkonoch. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na Rozsudok ESD vo veci C-618/10 Banco Espanol de Crédito SA/ Joaquín CalderónCamino podľa ktorého, vnútroštátny súd nemôže zmeniť obsah nekalej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom a ak vnútroštátny súd konštatuje, že ide o takú podmienku, je povinný ju iba neuplatniť. Rozsudky ESD a ESĽP sú pre súd záväzné a tvoria súčasť materiálneho práva. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia

(porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998- I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

52. Všetky „výhody“ ponúkané poskytovateľom telekomunikačných služieb, či už zvýhodnená cena zariadení pre príjem služby, odlišné ceny elektronických služieb, určitý vyhradený objem hovorov a dátových služieb, prípadne hovorov za paušálnu sadzbu alebo voľných hovorov, tvoria bez pochyby ofenzívnu obchodnú politiku telekomunikačných operátorov v snahe získať zákazníka a zabezpečiť odbyť služby minimálne po stanovenú dobu. Zákazník sa riadi na základe snahy získať určité výhody pri predpokladanej spotrebe. Nie však každý zákazník si dokáže riadne vyhodnotiť aj povinnosti vyplývajúce z voľby a viazanosti.

53. Poskytovateľ služieb pritom kalkuluje s návratnosťou poskytnutých výhod využívaním služieb zákazníkom minimálne v rozsahu stanoveného paušálu a na zabezpečenie návratnosti investície „výhod“ vo forme určitých zliav v cene služby alebo telefonických prístrojov požaduje zotrvanie určitéj doby v záväzkovom vzťahu, a práve túto povinnosť zabezpečuje zmluvnou pokutou.

54. Aj pri takomto vzťahu je však potrebné zachovať korektný prístup k právam zákazníka ako spotrebiteľa a sankcie zabezpečujúce splnenie povinnosti nesmú mať taký charakter, že znemožňujú uplatnenie akejkoľvek inej voľby. Viazanosť zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov je pomerne rozsiahly záväzok, najmä s ohľadom na rôzny vývoj cien, technológie, ale aj ekonomickej a sociálnej situácie. Počas tejto doby môže nastať situácia, že spotrebiteľ nechce alebo nemôže využívať dohodnutý rozsah služieb, či už pre sociálnu situáciu, napr. strata zamestnania, zmena sociálnej situácie rodiny, zmena celkovej finančnej situácie na strane zákazníka alebo aj z dôvodu, že konkurencia alebo aj samotný operátor po určitom období poskytuje výhodnejšie služby. Vysoká sankcia za porušenie povinnosti zotrvať v zmluvnom záväzku, teda nesmie znemožňovať zákazníkovi - spotrebiteľovi možnosť voľby, a to ani možnosť ukončiť zmluvný vzťah, či odmietnuť poskytnutie tej - ktorej poskytnutej služby, o to viac, ak o jej aktiváciu ani nežiadal. (porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.1CoCsp/2/2022 z 17. 3. 2022 ako aj iné nižšie uvádzané).

55. Sankcia spočívajúca v degresívnej zmluvnej pokute vždy musí zodpovedať nielen času a rozsahu porušenej povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti a zároveň sa odvíjať aj od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Sankcia dohodnutá počas celej platnosti zmluvy a jej hrozby nesmie byť v žiadnom jej štádiu zjavne neprimeraná a prípadným nárokom na sankciu nemôže vzniknúť bezdôvodné obohatenie. Uvedené platí aj preto, že neposkytnutím služby v určitom rozsahu dôjde aj k úsporám na strane poskytovateľa služby (ten ušetrí v rozsahu následného zníženého objemu dát a pod.), teda zmluvná pokuta nemôže nahrádzať jeho očakávané príjmy. Takáto zmluvná pokuta zároveň nesmie slúžiť ako jediný nástroj a prostriedok na neprimerané zabezpečenie prípadných benefitov a výhod, ktoré v istých prípadoch javia výrazné znaky potenciality, porovnávajúc v konkrétnom časovom úseku ofenzívnu obchodnú politiku iných telekomunikačných operátorov. Rozdiel spočíva aj v tom, či spotrebiteľ koná tak, že si zabezpečí dátové zariadenie a využíva služby s tým, že už od počiatku vie, že za služby nezaplatí, alebo spotrebiteľa ekonomická alebo sociálna situácia donúti ukončiť využívanie služieb počas plynutia doby viazanosti. Povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu hoci aj v degresívne stanovenej výške, ktorá nie je zanedbateľná, spravidla presahuje cenu „zľavy“ pri službách a niekoľkonásobku paušálnej mesačnej platby, určite znemožňuje možnosť voľby, deformuje obchodné prostredie a pôsobí v určitom rozsahu monopolne a sankcia pôsobí disproporčne. Uvedené platí aj preto, že neposkytnutím služby v určitom rozsahu dôjde aj k úsporám na strane poskytovateľa služby, ten zjavne ušetrí v rozsahu zníženého objemu dát, teda zmluvná pokuta nemôže nahrádzať jeho očakávané príjmy, opätovne aj so sadzbami DPH. Žalobca, resp. jeho právny predchodca mal popri tom mnoho iných možností ako zabezpečiť prípadné „vrátenie výhod“ nedodržaním zmluvných povinností, či už odkladacou alebo rozvázovacou podmienkou poskytnutia zľavy, odstúpením od kúpnej ceny zvýhodneného dátového zariadenia alebo služieb, stanovením pomernej alebo pohyblivej zmluvnej pokuty a pod., pričom ekonomické a účtovné komplikácie nesmú prevažovať pred ochranou poctivých obchodných stykov, mravov a zvyklostí v podobe dodatočného účtovania DPH, či vymáhanie nárokov.

56. Absenciou spravodlivej úpravy sa stávajú ustanovenia zmluvy, ktoré porušujú práva spotrebiteľa alebo nereflektujú na poctivý vzťah zákazník - predajca, neprijateľnými, a teda aj neplatnými. Pokiaľ ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú dohodu o zmluvnej pokute, ktorá obstoje v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Zmluvná podmienka neprijateľná voči určitému počtu spotrebiteľov, musí sa absolútna neplatnosť zmluvnej podmienky vzťahovať na všetkých účastníkov právneho úkonu, v ktorom je takáto neplatná zmluvná podmienka použitá.

57. Súd zdôrazňuje, že nemá v úmysle chrániť bezbrehé a nezodpovedné správanie sa spotrebiteľov, avšak s prihliadnutím na vyššie uvedený názor, ktorý bol vyjadrený vo viacerých rozhodnutiach s obdobnými nárokmi zo strany súdov prvej inštancie, ale aj zo strany odvolacích súdov, ohľadne čiastočne regresívnej zmluvnej pokuty, súd takýto nárok na zmluvnú pokutu nemohol priznať. Vzhľadom na vyššie uvedené možno konštatovať, že súd prvej inštancie rozhodol správne, keď zamietol žalobu v časti požadovania zaplatenia zmluvnej pokuty.

58. V súvislosti s vyššie uvedeným a nepriznaním obdobnej regresívnej pokuty je potrebné porovnať aj rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn. 11CoCsp/20/2021 z 27. 01. 2022, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 9CoCsp/53/2021 z 15. 03. 2022, tiež Krajského súdu v Prešove sp.zn. 17CoCsp/50/2021 z 12. 04. 2022, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18CoCsp/42/2021 z 28. 04. 2022, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 13CoCsp/52/2021 z 25. 5. 2022, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2CoCsp/12/2022 z 15. 6. 2022. Je potrebné porovnať tiež závery skorších rozhodnutí Krajského súdu v Žiline z 27. marca 2018, sp. zn. 5Co/328/2017 a Krajského súdu v Trnave z 18. júla 2018 sp. zn. 11Co/77/2017.

59. Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/2011-19)

60. Dojednanie zmluvnej pokuty, poukazujúc na vyššie spomenuté dôvody v ich celkovom súhrne, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa ako ich predpokladá ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čím sa zároveň prieči dobrým mravom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, vzhľadom na uvedené tak súd žalobu žalobcu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 44,70 eur zamietol.

61. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

62. V zmysle § 255 ods. 1 a ods. 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

63. Ako vyplýva z § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

64. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

65. Zavinenie zastavenia konania spočíva predovšetkým na procesnom „zavinení“ zastavenia konania, t. j. účastník konania, ktorý podal návrh na začatie konania a bez vecného rozhodnutia súdom zobral svoj návrh na začatie konania späť (napríklad bez udania dôvodu) (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. 10. 2010, sp. zn. 2M Obdo 4/2010).

66. Ustanovenie § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku je z obsahového hľadiska v podstate zhodné so skorším § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý stratil účinnosť 30. júna 2016. Niet preto dôvodu neaplikovať ustálenú judikatúru všeobecných súdov, ktorá sa týka § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. II. Ak došlo k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia žaloby, možno žalovanému uložiť povinnosť nahradiť trovy zastaveného konania v prípade, ak pre jeho správanie bola vzatá späť žaloba, ktorá bola podaná dôvodne. (nález Ústavného súdu SR z 20. marca 2018, sp. zn. II. ÚS 569/2017)

67. Zavinenie zastavenia konania je potrebné posudzovať len z procesného hľadiska, a nie podľa hmotného práva z dôvodu, že v opačnom prípade by sa jednalo o posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku vo veci samej. Preto, ak žalobca zbral žalobu späť, zásadne platí, že zaviniel zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť žalovanému jeho trovy. Pri rozhodovaní o trovách konania je tak právne významné len to, ktorá zo strán sporu zaviniela zastavenie konania, čiže dôvod, pre ktorý vzal žalobca žalobu späť. Ak je dôvodom späťvzatia žaloby úhrada žalovanej sumy (alebo splnenie iného žalobou uplatneného nároku) žalovaným po podaní žaloby, zastavenie konania zaviniel žalovaný. To však platí len vtedy, ak žalobca v späťvzatí žaloby preukáže, že žalovaný splnil po podaní žaloby uplatnený nárok. V ostatných prípadoch zaviniel zastavenie konania žalobca a znáša povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré v spore vznikli žalovanému. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Obo/12/2018 z 20. 11. 2018

68. Žalobca pôvodne žiadal sumu istiny 124,00 eur s príslušenstvom a zmluvnú pokutu v sume 44,70 eur, t.j. spolu 168,70 eur. Pokiaľ ide o späťvzatie žaloby v časti sumy 28,88 eur s príslušenstvom procesne zaviniel zastavenie konania žalobca, a to späťvzatím žaloby v uvedenej časti bez udania dôvodu.

69. Z pôvodne uplatnenej sumy 168,70 eur s príslušenstvom žalobca dôvodne uplatňoval sumu 95,12 eur. V časti o zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 44,70 eur súd žalobu žalobcu zamietol.

70. Žalobcov úspech tak predstavoval 56,38 % a neúspech 43,62 %. Úspešnejšiemu žalobcovi tak po odrátaní neúspechu od jeho úspechu vznikol nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 13 % ($56,38\% - 43,62\% = 12,76\%$), ktorú mu súd aj priznal.

71. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

14

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.